

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تغذیه در بیماری‌های روده کوچک و بزرگ

نویسندگان:

دکتر سعید حسینی

پزشک، فوق دکتر و دکترای تخصصی تغذیه

استادیار تغذیه دانشکده بهداشت و مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم

دانشگاه علوم پزشکی تهران

نازلی مسیحیونی

کارشناس تغذیه

ویراستار

دکتر لیدا نادری

سرشناسه: حسینی، سعید

عنوان و پدیدآور: تغذیه در بیماریهای روده کوچک و بزرگ / تدوین و گردآوری سعید حسینی، نازلی سیدخویی؛

ویراستار ندا نایی

مشخصات نشر: تهران: ویستا، ۱۳۸۶.

مشخصات ظاهری: ۱۵۰ ص: مصور، نمودار

شابک: 978-964-2997-00-8

وضعیت فهرست نویسی: قیفا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۵۰

موضوع: روده‌ها، بیماری‌ها، رژیم درمانی

موضوع: روده‌ها - بیماری‌ها

شناسه افزودن: سیدخویی، نازلی، ۱۳۵۹

شناسه افزودن: نایی، ندا، ۱۳۵۰

رده‌بندی کنگره: ۵/ج۵ RC۸۶۰

رده‌بندی دیویی: ۶۱۶/۳۴۰۶۵۳

شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۶۱۳۳۵

نام کتاب:

تغذیه در بیماری‌های روده کوچک و بزرگ

نویسندگان:

دکتر سعید حسینی، نازلی سیدخویی

ناشر

ویستا

صفحه‌آرایی:

داود صادقیان

نوبت چاپ:

ویرایش اول، چاپ اول ۱۳۸۶

شمارگان:

۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

سعید دانش

بهاء:

۴۴۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی و پخش: تهران، سهروردی شمالی، خیابان میرزایی زینالی، پلاک ۱۲۱، واحد ۶، تلفن: ۸۸۷۵۶۰۸۹، فاکس: ۸۸۷۵۳۳۳۹

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۹۹۷-۰-۸

ISBN: 978-964-2997-00-8

www.nashrevista.ir

مقدمه:

اهمیت و جایگاه مراقبتهای تغذیه بالینی و رژیم درمانی به عنوان ابزاری کم هزینه و در عین حال بسیار اثر بخش در نجات جان بیماران، کاهش هزینه های درمانی، کاهش شدت، مدت و موارد عود بیماریها، افزایش رضایتمندی بیماران، و نهایتاً ارتقاء کیفیت خدمات درمانی، در تمامی نظامهای مرفعی سلامت جهان کاملاً شناخته شده و مورد استفاده است.

اجرای مراقبتهای تغذیه ای به ویژه در بیماریهای دستگاه گوارش از اهمیت به سزایی برخوردار می باشد و ضروری است تمامی این بیماران، در کنار سایر مراقبتهای پزشکی، تحت مراقبتهای دقیق تغذیه ای و رژیم درمانی نیز قرار گیرند.

حمایت از تألیف این کتاب، در راستای برنامه بهبود مراقبتهای تغذیه بالینی در بیمارستانهای کشور و با هدف ارتقاء دانش کارشناسان تغذیه شاغل در بیمارستانها صورت گرفته و امید است منبعی سودمند برای دانشجویان و دست اندرکاران تغذیه و پزشکی کشور به شمار رود.

در پایان لازم می دانیم از تلاشهای ارزنده جناب آقای دکتر سعید حسینی، استاد گرانقدر تغذیه، و همکاران محترمشان، در تألیف این کتاب سپاسگزاری نماییم. باشد که این تلاشها، گامی در جهت بهبود کیفیت خدمات درمانی و ارتقاء سلامت جامعه که هدف متعالی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است، به شمار آید.

دکتر سید مرتضی صفوی

مدیر کل دفتر بهبود تغذیه جامعه

معاونت سلامت

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

پیشگفتار نویسندگان

پروردگار را سپاس که بعد از خلقت انسان او را در مسیر تکامل قرار داد و در هر عصر و دوره‌ای به او هدایت و آگاهی بخشید تا ذره‌ای از اسرار خلقت خود را بشناسد. در دنیای امروز نقش علم تغذیه در پیشگیری و درمان بیماریها اهمیت روزافزونی یافته است و با گسترش معلومات در زمینه حمایت تغذیه‌ای و استفاده دارو گونه از مغذیها جهت درمان بیماریها نقش کارشناسان تغذیه از تهیه غذا و دستورات غذایی ساده بسیار فراتر رفته است.

امروزه در بیمارستانهای مجهز دنیا بیماران بستری توسط یک تیم پزشکی درمان می‌شوند و از اعضاء فعال و مؤثر این تیم کارشناسان تغذیه و رژیم درمانی هستند که از نظر علمی و عملی آموزش و مهارت لازم را کسب کرده‌اند. فقدان چنین سیستمی در بیمارستان‌ها و ناکار آمد بودن روشهای قدیمی ارائه خدمات تغذیه‌ای موجب افزایش میزان سوء تغذیه بیماران بستری در بیمارستانها می‌شود که در مدت بستری و میزان بهبود آنها اثرات بارزی دارد و بر سیستم بهداشتی و درمانی هزینه‌های سنگینی وارد می‌کند.

در راستای تغییر سیستم تغذیه بیمارستانی رایج به سفارش دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی طرحی تحت عنوان "آلگوسازی سیستم ارائه خدمات تغذیه بالینی در بیمارستانهای کشور پایلوت بیمارستان شریعتی تهران"، توسط مرکز تحقیقات غدد درون ریز و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران در سالهای ۸۳ تا ۸۵ به اجرا درآمد. از آنجایی که در اجرای این طرح ضرورت آموزش مهارت‌های لازم و فراهم آوردن اطلاعات پیشرفته‌تر حمایت تغذیه‌ای در اولویت قرار گرفته است لذا مجموعه‌ای از کتابهای آموزشی در زمینه‌های تغذیه در بیماریهای کلیوی، تغذیه در بیماریهای قلبی و عروقی، تغذیه در بیماریهای دستگاه گوارش فوقانی، کبد و مجاری صفراوی، تغذیه در بیماریهای روده کوچک و بزرگ، تغذیه در بیماریهای غدد و پانکراس و تغذیه حمایتی (روده ای و وریدی) آماده شد.

کتاب حاضر که هم اکنون پیش روی شماست حاصل ساعتها مطالعه و گردآوری اطلاعات کاربردی پراکنده در زمینه تغذیه در بیماریهای دستگاه گوارش فوقانی، کبد و مجاری صفراوی می‌باشد.

اگرچه این کتاب یک راهنمای ارزنده و منبع اطلاعاتی مفید برای دانشجویان رشته های پزشکی و تغذیه، پزشکان و تمام افرادی که در زمینه تغذیه بالینی فعالیت و مسئولیت دارند می باشد اما عاری از خطا نیست، لذا از شما که با ارائه و انتقادات خود ما را در تصحیح و تکمیل هر چه بیشتر این مجموعه برای آینده یاری می دهید سپاسگزاریم. به امید آنکه این گام کوچک شروعی برای اعتلای آموزش تغذیه بالینی و بهبود بیماران رنجور باشد. در پایان از تمام افرادی که در تهیه این کتاب ما را یاری دادند صمیمانه تشکر می نمائیم.

دکتر سعید حسینی،

فوق دکترا و دکترای تخصصی تغذیه، استادیار تغذیه دانشکده بهداشت و مرکز تحقیقات غدد درون ریز و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران

نازلی سیدخویی

کارشناس تغذیه

فهرست

۱	یبوست
۱۱	هموروئید
۱۷	گازهای شکمی و نفخ
۲۱	اسهال
۲۹	بیماری دیورتیکولی
۳۵	مگاکولون
۳۸	سلیاک
۴۷	اسپروی حاره ای
۴۹	عدم تحمل لاکتوز
۵۵	سندروم روده تحریک پذیر
۶۱	بیماری التهابی روده
۸۵	سرطان روده کوچک و بزرگ
۹۳	سندروم روده کوتاه
۱۰۳	استومی
۱۱۹	پرتونیت
۱۲۳	سندروم کارسینوئید
۱۲۷	فیستول روده ای
۱۲۹	بیماری ویل
۱۳۱	لنفانژیکتازیای روده ای
۱۳۴	منابع
۱۳۵	واژه یاب